

www.oljan.fo

Jan Müller

16 - 11 - 2011

Danmark mist 75 milliardir uppá avtalu um norðsjóvarolju

Danska stjórnin ætlar sær at endurskoða avtaluna við A.P. Møller - Mærsk um oljuna í danska partinum av Norðsjónum. Sambært danska kringvarpinum ætlar veðurlags- og orkumálaráðharrin, Martin Lidegaard, at kann, um tað ber til at broyta treytirnar í avtaluni soleiðis, at staturin kann fáa meiri burtur úr oljuni og gassinum í Norðsjónum. Norðsjóvaravtalan er galdandi til 2042, men hon hevur tað fyrivarni, at hon kann endurskoðast, um broytingar henda í teimum avgerandi fyrirtreytunum. Og nýggja stjórnin heldur, at fyrirtreytirnar eru avgerandi broyttar. -Oljuprísurin er ferfaldaður síðani 2003, og vit hava gjørt eina rúgvu av skattabroytingum, og tí kunnu vit av góðum grundum spyrja, um vit hava fingið tað burtur úr avtaluni, sum vit væntaðu, sigur Martin Lidegaard við DR. Mærsk hevur gjørt íløgur fyri meiri enn 30 milliardir krónur í Norðsjónum, soleiðis sum avtalan bindur felagið til at gera. Ein útrokning vísir, at avtalan, sum fyrrverandi stjórnin gjørði við oljufeløgini Shell, Chevron og A.P. Møller hevur kostað tí danska statinum 75 milliardir krónur. Við verandi oljuprísni uppá meira enn 100 dollarar fyri tunnuna missir staturin 10 milliardir krónur um árið. Sambært skattamyndugleikunum í Danmark er yvirskotið, sum oljufeløgini hava av norðsjóvaroljuni 28 ferðir hægri enn meðal yvirskotið í restini av danska vinnulívinum. Í Danmark verður høgga yvirskotið, sum oljufeløgini fáa mett at vera einki minni enn ein vanlukka og Búskaparliga Ráðið sigur í eini viðmerking - Den overnormale andel af indtægerne bør naturligt tilfalde staten. Í 2001 mælti ein kolvetnisskattanevnd til eitt skattamodul, har staturin, sum hevur ognarrætt til oljuna, hevði fingið 84 prosent av oljuinntøkunum, tá oljuprísurin er óvanliga høgur. Tað valdi tann táverandi borgarliga stjórnin at síggja burtur frá, tá nýggj avtala varð gjørd við oljufeløgini í 2003. Tá var prísurin á tunnuni umleið 20 dollarar. Tað merkir, at staturin í tíðarskeiðnum frá 2003 til 2011